

taget kan være Spørgsmaal om, hvorvidt der ikke burde gjøres Forskiel paa det Tilfælde, hvor Høveriasløsningen grunder sig paa Begjæring fra de Høverigjørende eller den Høveriberettigede. Naar det var de Høverigjørende, som forlangte Høveriasløsning, saa synes det at være aldeles klart, at der bør tilkomme den Høveriberettigede Udpantningsret for det Bøderlag, der bliver bestemt. Men dersom det er ham selv, som forlanger, at de Høveripligtige skulde give Bøgederlag, saa forekommer det mig mindre klart. Imidlertid troer jeg ikke, at de Paagældende i de enkelte Tilfælde kunde lide noget ved, at der bestemmes Udpantningsret, siden det er den Maade, hvor paa Fordringerne lettest og med mindst Bekostning inddrives, og de ikke kunne undgaae at betale de Høveripenge, som ere bestemte ved en Kjendelse, naar der ikke gives lovlig Anse, der kan tillintetgjøre denne Kjendelses Retsvirkning. Med Hensyn til § 7, da har jeg nogen Tvivl om, hvorvidt det er godt, at der er tilføjet Ordene „f. Ex. om det paagældende Arbeides Lovlighed.“ Der kunde være en stor Masse af Spørgsmaal, som muligt kunde blive Gjenstand for Domstolene, deriblandt kunde ogsaa det være, som udførligt er bleven omhandlet idag, om nemlig Erstatning skal gives for alle de forskjellige Arbeider, der indbefattes i Høvericontracterne, uagtet der maatte være nogle af disse Delsler, der hidtil ikke have været fordrede, og saaledes kunne anses for siltende bortfaldne. Jeg troer, det var bedre, at man ikke anførte et Exempel, for ikke at give Anledning til maaskee at bringe mange Spørgsmaal ind under Domstolene, førend det kunde komme til Høveriverlagets Afgjørelse. Dernæst turde det ikke ubetinget være rigtigt, at en saadan Afsløsningscommission, uagtet Sagens Afgjørelse vil beroe paa en Retslags endelige Udfald, dog uden videre skal være besejlet til, naar de dertil see sig istand, at fremme Forretningen. Jeg troer, at det tillige kommer an paa, om det idetmindste fra den ene Partis Side forlangtes; thi det er muligt, at Sagens endelige Udfald gjør, at deres Forretning vil blive uden præctisk Virkning, og den kan dog kan medføre endeel Omkostninger, og derfor troer jeg, at det maatte beroe paa Ved-

kommende, der har begjært Forretningen, om de uagtet den kun for en Deel kan udføres, paa Grund af det Spørgsmaal, som er sat under Domstolenes Afgjørelse, ogsaa kan gjøre, at den hele Forretning ikke kan faae nogen Virkning, — om de ville have, at den skal fortsættes.

Reergaard: Jeg skal tillade mig at bemærke, at jeg ikke har antaget, at det var Udkastets Mening med det omtalte Ord „kan“ i § 6, at det skulde, saaledes som Comiteen har antaget, være aldeles overladt til vedkommende Commissions Skjøn, om der skulde bestemmes Udpantningsret eller ikke for Høveriet. Jeg har troet, at Lovudkastets Mening var, at Udpantningsretten kunde tilkjendes, naar den blev paastaet af vedkommende Part, og jeg kunde altsaa ønske, at et Par Ord blev lagt til, hvorved dette blev tydeliggjort. Forsaavidt det er foreslaaet af Comiteen at ombytte Ordet kan med skal, maa jeg have det samme Ønske at fremsætte, at det maatte tilføjes, at det er kun i de Tilfælde, at Udpantningsret skal tilkjendes, hvor den paastaaes. Jeg kan tænke mig Tilfælde, hvor en Høveri-bruger ikke vil paastaae Udpantningsretten for Høveri-Godtgjørelsen. Nu da Fæstegodsset i en større Progression vil overgaae til Selveiendom, kan det maaskee i flere Tilfælde være Cieren temmelig ligegyldigt, om han faaer Udpantningsret eller ikke for Høveriet, og jeg synes derfor ikke, at der er Grund til ved at forandre Ordet „kan“ til „skal“, at foranledige, at en Cier, uden at han paastaer det, ja maaskee endog imod hans Villie, skulde have denne Ret. Jeg kan ei troe, at dette har været Comiteens Mening, ligesaa lidt som Lovudkastets, at Comissionerne ex officio skulde tilkjende Udpantningsret, uden at vedkommende Part havde forlangt det.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at henvise til Motiverne, hvor det er anført, at det antages, at Voldgiftsmændene ikke skulle komme til at tillægge Vedkommende Udpantningsret, uden at Paastand herom er støttet paa tilfredsstillende Grunde. Det forekommer mig, at hvor Udpantningsret i et privatretligt Forhold tilstedes, der maa der være temmelig stærke Grunde, som tale derfor. Det